

Κείμενο ειδικής επιτροπής σε θέματα μουσικής παιδείας στη Γενική Εκπαίδευση

Οι τέχνες και ειδικότερα η μουσική είναι αναπόσπαστο κομμάτι της γενικής εκπαίδευσης από το Νηπιαγωγείο μέχρι και την τελευταία τάξη του Λυκείου. Η μουσική, όπως και οι υπόλοιπες τέχνες, συντελεί στη συναισθηματική ανάπτυξη, στην καλλιέργεια της αισθητικής και της αντιληπτικής ικανότητας των παιδιών, καλλιεργώντας ταυτόχρονα δεξιότητες όπως η συνεργατικότητα, το ομαδικό πνεύμα, η αυτοπειθαρχία, η αναγνώριση-έκφραση-διαχείριση συναισθημάτων και η δημιουργική συνύπαρξη με τη διαφορετικότητα.

Προδιαγραφές

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό πριν την κατάθεση οποιασδήποτε πρότασης να θεσμοθετηθεί το μάθημα της μουσικής ως **εργαστηριακό**. Αυτό προϋποθέτει την ύπαρξη αίθουσας ειδικών προδιαγραφών κατάλληλα εξοπλισμένης. Συγκεκριμένα:

- ηχομονωμένη αίθουσα τουλάχιστον 60 τ.μ.
- ξύλινο ή laminate πάτωμα
- πληκτροφόρο όργανο
- κρουστά όργανα
- ηχοσύστημα
- Η/Υ με software (επεξεργασίας παρτιτούρας, sequencers, audio editors, office)
- ακουστικά – ηχεία
- projector

Στόχοι-Διδακτικοί άξονες

Στόχοι του Μαθήματος της Μουσικής στη Γενική Εκπαίδευση είναι η γνώση και η αντίληψη των βασικών δομικών στοιχείων και εννοιών της Μουσικής, η απόκτηση μουσικών δεξιοτήτων, η προσωπική έκφραση μέσα από τη μουσική πράξη και η γνωριμία με διαφορετικούς πολιτισμούς. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από τους άξονες ακρόαση-ανάλυση, μουσικολογία-αισθητική, εκτέλεση-μουσική πρακτική, σύνθεση-δημιουργία και μουσική τεχνολογία. Οι άξονες αυτοί μπορούν να εφαρμοστούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, από το Νηπιαγωγείο μέχρι το Λύκειο, ακολουθώντας την αρχή της κοχλιωτής διάταξης της ύλης που εισήγαγε ο Brower. Πιο συγκεκριμένα:

- Ακρόαση-Μουσική Ανάλυση
 - Εξοικείωση με τα δομικά στοιχεία της μουσικής και τις μουσικές φόρμες
 - Γνωριμία με διάφορα είδη μουσικής
- Μουσικολογία-Αισθητική
 - Οργανογνωσία (εξοικείωση με τις πιο διαδεδομένες ομάδες οργάνων της Δυτικής Μουσικής καθώς και με παραδοσιακά όργανα)

- Ιστορία κι Αισθητική (αναφορά και εξοικείωση μέσω της ακρόασης με τις διάφορες εποχές στην Ιστορία Μουσικής)
- Γνωριμία με άλλες κουλτούρες και παραδοσιακά συστήματα

- Εκτέλεση - Μουσική Πρακτική

- Φωνητικά σύνολα
- Σύνολα μουσικών οργάνων
- Αυτοσχεδιασμός
- Διαδραστική σχέση της μουσικής με τις άλλες τέχνες (θέατρο, χορός, εικαστικά)

- Σύνθεση - Δημιουργία:

- Σύνθεση μουσικής με απλή φόρμα
- Σύνθεση τραγουδιού
- Σύνθεση ηλεκτρονικού έργου με midi πρωτόκολλο
- Χρήση εναλλακτικής σημειογραφίας
- Δημιουργία διαθεματικών project

- Μουσική Τεχνολογία:

- Απλή χρήση προγραμμάτων επεξεργασίας παρτιτούρας
- Απλή χρήση προγραμμάτων μουσικών ακολουθιών, επεξεργασίας- σύνθεσης ήχου (sequencers, audio editors)

Εκπαίδευση εκπαιδευτικών

Στην αναβάθμιση της μουσικής παιδείας σημαντικό ρόλο θα παίξει η διαρκής επιμόρφωση και εκπαίδευση των εκπαιδευτικών μουσικής στα ακόλουθα πεδία:

- Διαμόρφωση εκπαιδευτικών στόχων
- Εκπαιδευτικές τεχνικές και μέθοδοι
- Σχεδιασμός διδακτικής ενότητας - διδακτέας ύλης
- Τεχνικές δημιουργίας ομαδικού πνεύματος
- Επικοινωνία εκπαιδευτικού - μαθητών
- Χρήση οπτικοακουστικών μέσων και ηλεκτρονικής πλατφόρμας εκπαίδευσης (πχ. Moodle)
- Αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού

Καθοριστικής σημασίας για την επιτυχή εκπαίδευση των εκπαιδευτικών θεωρούμε τη θεσμική συνεργασία με τα ακδημαϊκά ιδρύματα.

Στελέχωση και δραστηριοποίηση των γραφείων πολιτιστικών θεμάτων

Πολύτιμοι αρωγοί στην προώθηση και υλοποίηση των παραπάνω στόχων μπορούν να είναι οι υπεύθυνοι των γραφείων πολιτιστικών θεμάτων των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Γι' αυτό θεωρούμε σημαντικό να στελεχωθούν από κατάλληλα καταρτισμένους εκπαιδευτικούς.

Επιτροπή εφαρμογής και αξιολόγησης

Για να υλοποιηθούν οι παραπάνω προτάσεις θεωρούμε ζωτικής σημασίας τη σύσταση μιας διαρκούς επιτροπής με ορίζοντα δεκαετίας, η οποία θ' αναλάβει την εφαρμογή και αξιολόγηση των προτάσεων αυτών.

Η ειδική επιτροπή σε θέματα μουσικής παιδείας

Λόλα Τότσιου, Πιανίστα- Καθηγήτρια Πιάνου- Διευθύντρια Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης

Εριφύλη Δαμιανού, Μουσικολόγος-Μουσικοπαιδαγωγός, Μαέστρος Χορωδίας, Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση, Ειδική Επιστήμων Τμήματος Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ.

Έφη Ράτσου, Συνθέτης-Εκπαιδευτικός, Υπεύθυνη Σπουδών Τομέα Μουσικής Τεχνολογίας Μητροπολιτικού Κολλεγίου Θεσσαλονίκης

Γεωργία Τέντα, Μουσικολόγος-Μουσικοπαιδαγωγός, Υποδιευθύντρια Μουσικού Σχολείου Θεσσαλονίκης

Σταυρούλα Τσέλιου, Καθηγήτρια Μουσικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης